

Dosarul nr. 2ra-470/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud. S. Clima)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, V. Buhnaci, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

24 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea municipală de gestionare a fondului locativ nr. 15, în procedura falimentului,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea municipală de gestionare a fondului locativ nr. 15 împotriva Nataliei Blanari, intervenient accesoriu Societatea pe acțiuni „Termoelectrica” cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică consumată,

împotriva deciziei din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea municipală de gestionare a fondului locativ nr. 15, în procedura falimentului și a fost menținută hotărârea din 05 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

constată:

La data de 10 iulie 2015 ÎMGFL nr. 15 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Blanari, intervenient accesoriu SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza contului personal deschis la ÎMGFL nr. 15, pe numele pârâtei, SA „CET nr. 2” a livrat energie termică.

A menționat că, odată cu deschiderea contului personal, pârâta a acceptat prestarea serviciilor de către ÎMGFL nr. 15, fapt confirmat prin achitarea bonurilor de plată, inclusiv a celor de utilizare a energiei termice.

A susținut că, pârâta Natalia Blanari nu a contestat bonurile de plată pentru serviciile prestate, fapt ce indică la acordul tacit la calitatea serviciilor prestate.

A afirmat că, reieșind de cele menționate, au apărut relații dintre locatar Natalia Blanari (care de fapt este și consumator) și ÎMGFL nr. 15, în calitate de gestionar al fondului locativ conform Hotărârii Guvernului RM nr. 434 din 09 aprilie 1998 (art.20), care prevede expres că, în clădirile cu mai mulți consumatori și cu un singur echipament de măsurare a energiei consumate, contractul se încheie cu consumatorul principal.

A relatat că, pârâta locuiește într-un bloc cu multe etaje și nu dispune de rețele aparte, care ar putea fi conectate direct la rețelele furnizorilor și beneficiază de servicii, care sunt prestate prin rețelele comune din bloc, la fel, ca și ceilalți locatari.

A notat că, neachitând bonurile de plată pentru serviciile prestate, pârâta a acumulat la data de 01 martie 2015 o datorie pentru energia termică în sumă de 3484,40 de lei, fapt ce se confirmă prin informația despre calcularea și achitarea serviciilor locativ-comunale respective.

A invocat că, conform pct. 10, 17 și 18 din Hotărârea Guvernului RM nr. 191 din 19 februarie 2002, proprietarii, chiriașii locuințelor sunt obligați să achite la timp serviciile locativ-comunale, inclusiv consumul de energie termică.

A solicitat încasarea de la pârâtă a datoriei pentru energia termică consumată în sumă de 3484,40 de lei, a cheltuielilor de judecată și a taxei de stat în mărime de 270 de lei.

În cadrul ședinței de judecată a primei instanțe din 06 octombrie 2015 reprezentantul intervenientului accesoriu SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr.2” a prezentat decizia privind înregistrarea modificărilor, conform căreia SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr. 2” a fost redenumită în SA „Termoelectrica” (f. d. 24, 27, vol. I).

Prin hotărârea din 25 ianuarie 2016 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău a fost admisă acțiunea depusă de către ÎMGFL nr. 15 și au fost încasate de la Natalia Blanari în beneficiul ÎMGFL nr. 15 datoria pentru energia termică pentru perioada noiembrie 2009-01 martie 2015 în mărime de 3484,40 de lei, taxa de stat în sumă de 270 de lei și cheltuielile pentru citare publică în sumă de 150 de lei, iar în total suma de 3904,40 de lei.

Prin decizia din 20 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de către Natalia Blanari, reprezentată de către avocatul Ștefan Burlaca, a fost casată hotărârea primei instanțe și remisă cauzei spre rejudecare în primă instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 05 iunie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani a fost admisă parțial acțiunea depusă de către ÎMGFL nr. 15 și au fost încasate de la Natalia Blanari în beneficiul ÎMGFL nr. 15, în procedura falimentului, datoria pentru consumul energiei termice în sumă de 2586,14 lei, pentru perioada iulie 2012- iulie 2015. În rest acțiunea a fost respinsă ca depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă. Au fost încasat de la Natalia Blanari în beneficiul ÎMGFL nr. 15, în procedura falimentului, taxa de stat în sumă de 230 de lei, iar în rest cererea a fost respinsă.

Prin decizia din 12 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de către ÎMGFL nr. 15, în procedura falimentului și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a reținut că, intimata locuiește într-un bloc cu mai multe etaje și nu dispune de rețele aparte, care ar putea fi conectate direct la rețelele furnizorilor, beneficiind de servicii care sunt prestate prin rețelele comune din bloc, la fel ca și ceilalți locatari, or, inexistența unui contract încheiat între furnizor și locatar în nici un caz nu privează locatarul de careva drepturi ce țin de prestarea serviciilor locativ-comunale, aceștia putându-și realiza drepturile în condițiile prevăzute de actele normative în vigoare.

Totodată, instanța de apel a mai reținut că, conform informației despre achitarea serviciilor locativ-comunale de către locatarul apartamentului xxxx, eliberată de către ÎM „Infocom” (f. d. 9-14), se atestă că, la situația lunii februarie 2015 datoria intimatei pentru energia termică consumată constituia suma de 3484,40 de lei.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță corect a admis parțial acțiunea și a încasat de la Natalia Blanari în beneficiul ÎMGFL nr. 15, în procedura falimentului datoria pentru consumul energiei termice în sumă de 2586,14 lei, pentru perioada iulie 2012 – iulie 2015, în rest respingând acțiunea ca depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat critic argumentele reprezentantului apelantului precum că, concluziile primei instanțe sunt ilegale și în acest sens hotărârea primei instanțe este ilegală, or, legislatorul expres a prevăzut la art. 267 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019) că, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani, iar conform art. 272 alin. (1), (2) și (9) din Codul civil, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, care se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului, însă când este vorba despre prestații succesive, prescripția dreptului la acțiune începe să curgă la data la care fiecare prestație devine exigibilă, iar dacă prestațiile alcătuiesc un tot unitar, de la data ultimei prestații.

Instanța de apel a invocat că, deși art. 277 alin. (1) lit. b) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019) prevede întreruperea cursului prescripției extinctive, în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria, în cazul întreruperii termenului de prescripție în legătură cu efectuarea de către persoana obligată a acțiunilor, din care rezultă că, recunoaște acțiunea, instanța de judecată și persoana interesată trebuie în fiecare caz să stabilească când au fost săvârșite aceste acțiuni. Or, deși intimata a acceptat și a utilizat serviciile comunale prestate, respectiv, era obligată să le achite, termenul în interiorul căruia apelantul putea să-și apere pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată a fost depășit.

Afară de aceasta, instanța de apel a menționat că, perioada pentru care se solicită încasarea datoriei constituie decembrie 2001 – februarie 2015, iar ultima plată pentru energia termică consumată a fost efectuată în luna aprilie 2008.

Instanța de apel a specificat că, o altă circumstanță ce denotă netemeinicia apelului este și faptul că, reprezentantul apelantului, cunoscând practica judiciară pe cazuri similare, cât și legislația în vigoare, nu a depus o cerere de repunere în termen a acțiunii și nici nu a invocat vreun temei în acest sens.

La data de 30 decembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal, ÎMGFL nr.15, în procedura falimentului, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată și emisă cu încălcarea principiului securității raportului juridic.

A menționat că, concluzia instanței de apel precum că, acțiunea a fost înaintată cu omiterea termenului de prescripție, este eronată, or, la caz sunt relevante prevederile art. 272 din Codul civil, care reglementează că, în cazul în care un debitor este obligat la prestații succesive, dreptul la acțiune cu privire la fiecare dintre aceste prestații se stinge printr-o prescripție extinctivă separată, chiar dacă debitorul continuă să execute una sau alta dintre prestațiile datorate.

A susținut că, instanța de apel nu a luat în considerare faptul că, prestarea serviciilor locativ-comunale constituie prestare succesivă, deci acțiunea inițială de încasare a sumei datoriei pentru energia termică nu a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție.

A afirmat că, instanța de apel urma să țină cont de faptul că, pentru acele perioade consumatorul nu a contestat facturile în instanță, a acceptat serviciile și acționând cu rea-credință, nu le-a achitat, datoriile prescriindu-se în raporturile: proprietar de apartament - întreprindere de gestionare a fondului locativ, însă aceste datorii nu s-au prescis în raporturile dintre ÎMGFL și SA „Termocom” (actualmente SA „Termoelectrica”), SA „Apă-Canal Chișinău”, care a furnizat către gestionar energia termică, precum și nu s-au prescis datoriile SA „Termocom” (actualmente SA „Termoelectrica”) față de SA „Moldovagaz”, care a furnizat gazele naturale necesare pentru crearea energiei termice furnizate consumatorilor finali, cum ar fi Natalia Blanari.

A invocat că, prestarea succesivă a agentului termic către blocul locativ din xxxx, expedierea lunară a facturilor către intimată, recepționarea acestora și necontestarea în modul stabilit de Legea contenciosului administrativ, denotă recunoașterea datoriei și, respectiv, neomiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 12 noiembrie 2019, iar la data de 09 decembrie 2019 a expedit copia acesteia în adresa părților (f.d.251, vol. I).

Astfel, recursul, declarat la data de 30 decembrie 2019, este în termen.

La data de 12 februarie 2020 în adresa intimatei Natalia Blanari și a intervenientului accesoriu SA „Termoelectrica” a fost expedită copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f. d. 10, vol. II), însă ultimii nu și-au valorificat dreptul procedural și nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către ÎMGFL nr. 15, în procedura falimentului, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de către ÎMGFL nr. 15, în procedura falimentului, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎMGFL nr. 15, în procedura falimentului, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de către Întreprinderea municipală de gestionare a fondului locativ nr. 15, în procedura falimentului, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic